

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 31563-05-19 ויסולי נ' בנק לאומי לישראל בעמ

תיק חיצוני:

מספר בקשה: 31

בפני כבוד השופט יחזקאל קינר

מרים ויסולי
ע"י ב"כ עו"ד אביעד ויסולי

תובעת

נגד

בנק לאומי לישראל בע"מ
ע"י ב"כ עוה"ד חניטל בלינסון-נבון ואופק סיני

נתבע

החלטה

- 1
- 2 1. בקשת לאישור התובענה שבכותרת כתובענה ייצוגית שהגישה התובעת (להלן: "בקשת
- 3 האישור") התקבלה באופן חלקי בהחלטה מיום 30.9.22 (להלן: "החלטת האישור").
- 4
- 5 2. עניינה של בקשת האישור היה בעמלת המינימום הנגבית על ידי הנתבע (להלן גם: "הבנק")
- 6 עבור הנפקת ערבות בנקאית. בהחלטת האישור נקבע כי קיימת אפשרות סבירה שתתקבל
- 7 טענת התובעת כי הבנק אינו רשאי לגבות בעסקת ערבות בנקאית (קצובה ובלתי קצובה)
- 8 עמלת מינימום יותר מפעם אחת, שכן אין מדובר בעמלה שנתית, אלא בעמלה ל"ערבות",
- 9 דהיינו עמלה אחת לתקופת חיי הערבות.
- 10
- 11 3. בהחלטת האישור אושרו עילות של הפרת חובה חקוקה, עשיית עושר ולא במשפט, והפרת
- 12 הסכם.
- 13 באשר לעילת ההטעיה, נקבע כי אין לתובעת עילת תביעה אישית, שכן לא טענה להטעיה
- 14 בתצהירה, ואף לא טענה כי קראה את טופס גילוי העמלות, ומכאן ברי כי לא הסתמכה
- 15 עליו. נקבע כי אין מתקיים בתובעת יסוד ההסתמכות לצורך הוכחת עילת ההטעיה לפי
- 16 סעיף 3 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981. כיוון שכך, הוריתי על החלפת
- 17 התובעת בתובע אחר, בעל עילה אישית, לגבי עילה זו בלבד.
- 18
- 19 4. לאחר תקופה ארוכה בא חיפש בא הכוח המייצג תובע חליפי, לרבות פרסום מודעות, הגישה
- 20 התובעת בקשה לתיקון בקשת האישור, ובה כללה שני עניינים:
- 21 א. הוספת מר אביגדור כהן (להלן: "מר כהן") כתובע מייצג נוסף.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 31563-05-19 ויסולי נ' בנק לאומי לישראל בעמ

תיק חיצוני:

1 ב. תיקון הגדרת הקבוצה באופן בו התקופה הרלוונטית לא תהיה "שבע השנים עובר למועד
2 הגשת בקשת האישור" אלא "החל משבע השנים עובר למועד הגשת בקשת האישור".
3

הוספת תובע מייצג נוסף

4
5
6 5. לאחר שעיינתי בבקשה ובתשובת הבנק השתכנעתי כי אין מקום לקבל את הבקשה להוספת
7 תובע מייצג נוסף.
8

9 6. הטעם לאמור לעיל הוא שמר כהן אינו בעל עילת תביעה אישית בכלל (לא לגבי עילת
10 ההטעיה ולא לגבי העילות האחרות), שכן הערבות הבנקאית שניתנה לו שונה מן הערבויות
11 הבנקאיות בהן עוסקת התביעה.
12

13 7. אמנם, הגדרת הקבוצה מתייחסת הן לערבויות לתקופה בלתי קצובה והן לערבויות
14 לתקופה קצובה (שהתייחסות הבנק אליהן, לפי הודאתו, הייתה זהה), אך מדובר היה
15 בערבויות שתוקפתן נמשכה למעלה משנה, בין אם בשל כך שבערבות קצובה תקופת
16 הערבות הייתה למעלה משנה, ובין אם בשל כך שבערבויות בלתי קצובות, לא נפסקה
17 הערבות לפני חלוף שנה לתקופת הערבות. הטעם לכך הוא, שכל הדיון עסק בהתנהגות
18 הבנק, לפיה גבה עמלת מינימום בהקמת הערבות, ובחלוף שנה, ובתקופת חיי הערבות וכל
19 עוד לא פקע תוקפה, גבה עמלת מינימום נוספת, וכך עשה בכל תחילת שנה נוספת לתקופת
20 חיי הערבות (ר' הודעת הבנק הנזכרת בסעיף 55 להחלטת האישור, עמ' 17 ש' 28-22).
21

22 8. לעומת זאת, הערבות שנטל מר כהן הייתה ערבות לשנה אחת בלבד, ובתום תקופת הערבות
23 הוארכה היא, בין אם לתקופה של שנה אחת נוספת, ובין אם לתקופה קצרה יותר.
24

25 9. בקשת האישור לא עסקה בערבויות בנקאיות שתוקפן הוא עד שנה, וממילא לא נדונו
26 במסגרתה סוגיות שונות העולות מהארכת תקופת ערבות הבנקאית שתקופתה המקורית
27 אינה עולה על שנה, כגון: האם מדובר בערבות בנקאית חדשה, האם ניתן לגבות עמלת
28 מינימום נוספת במקרה של סיום תקופתה המקורית של הערבות הבנקאית והארכתה
29 לתקופה נוספת, ועוד.

30 אין מקום ואין אפשרות לקיים בשלב השני בתובענה הייצוגית, לאחר אישורה, דיון
31 בסוגיות חדשות שלא עלו מכתבי הטענות שהגישה התובעת ולא נדונו במסגרת הדיון
32 בבקשת האישור.
33

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 19-05-31563 ויסולי נ' בנק לאומי לישראל בעמ

תיק חיצוני:

- 1 10. לאור האמור לעיל, מר כהן אינו בעל עילת תביעה אישית, ואין מקום לפיכך להוסיפו כתובע
2 ייצוגי נוסף לעניין עילת ההטעיה.
3
4 11. נוכח כך, אין צורך להתייחס לטענות נוספות שהעלה הנתבע, נגד הבקשה להוספתו של מר
5 כהן כבעל דין בתובענה.
6
7 12. הבקשה להוספתו של תובע מייצג נוסף נדחית, אפוא.
8
9 13. לאור פרק הזמן הארוך שחלף, בלא שהתובעת הצליחה למצוא תובע מייצג חליפי לעניין
10 עילת ההטעיה, איני מוצא מקום ליתן פרק זמן נוסף לצורך זה. ממילא עומדות לזכות
11 התובעת העילות הנוספות שאושרו במסגרת בקשת האישור.
12 **עילת ההטעיה לא תיכלל, אפוא, במסגרת התביעה הייצוגית.**
13

תיקון הגדרת הקבוצה

- 14 14. התיקון שהתבקש בהגדרת הקבוצה הוא ביטול מועד סיום התקופה הנקובה בהגדרה (מועד
15 הגשת בקשת האישור בשנת 2019), ולחלופין, קביעת מועד סיום התקופה כ"כל עוד
16 התעריפון הנוכחי לא השתנה בהגדרת עמלת המינימום לערבויות" (ר' סעיף 41 לבקשת
17 התיקון).
18
19 15. אציין כי הקבוצה הוגדרה בהחלטת האישור כפי שהתבקש בבקשת האישור ובסיכומי
20 התובעת (ר' סעיף 30 לסיכומים הנ"ל).
21
22 16. התובעת טענה כי נפלה שגגה קלה או טעות סופר בהגדרת הקבוצה, כאשר לא צוין בה
23 "תאריך יעד". היא עמדה על כך שהבנק לא טען כי יש להבחין בין חברי קבוצה בתקופה
24 שלפני מועד הגשת בקשת האישור לבין חברי קבוצה בתקופה שלאחר מועד זה, דהיינו
25 הבנק לא שינה את התנהגותו לגבי מושא התובענה לאחר שהוגשה בקשת האישור.
26
27 17. סעיף 10(א) לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "חוק תובענות ייצוגיות")
28 המתייחס להגדרת הקבוצה בהחלטת האישור, קובע הגבלה לפיה "לא ייכלל בקבוצה אדם
29 שעילת תביעתו נוצרה לאחר המועד שבו אושרה התובענה הייצוגית כאמור".
30 בהתאם לאמור לעיל, אלמלא הגדירה התובעת את התקופה הרלוונטית להגדרת הקבוצה
31 כתקופה המסתיימת ביום הגשת בקשת האישור, לא הייתה מניעה לכאורה לקבוע תקופה
32 המסתיימת במועד מתן החלטת האישור.
33
34

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 31563-05-19 ויסולי נ' בנק לאומי לישראל בעמ

תיק חיצוני:

- 1 ספק בעיני עם זאת, אם סעיף 10(א) יכול לשמש בסיס לתיקון ההגדרה שנקבעה בהחלטת
2 האישור, שכן החלטת האישור כבר ניתנה, ומדובר למעשה בבקשה לתיקון ההחלטה,
3 כשאינן בבקשה נימוקים מספיקים לתיקון המבוקש.
4
- 5 בצד סעיף 10(א) קיים סעיף 10(ב) לחוק תובענות ייצוגיות המאפשר, לאחר שניתנה החלטת
6 האישור, לחרוג מהמגבלה שנוכרה בסעיף 10(א) לעיל: **"...רשאי בית המשפט להתיר**
7 **צירוף של אדם לקבוצה שאותה הגדיר לפי אותו סעיף קטן, אף שלא נכלל בה במסגרת**
8 **החלטת בית המשפט כאמור באותו סעיף קטן, וזאת עד למועד שיקבע..."**.
9 כפי שקבע כב' השופט גרוסקופף בהחלטתו מיום 15.8.23 ברע"א 3798/23 **זיפי אחזקות**
10 **בע"מ נ' וייס (15.8.23)**, מוצדק להפעיל את סמכות בית המשפט בהתאם לסעיף 10(ב) לחוק
11 תובענות ייצוגיות **"...ככלל, כאשר הנתבעים אינם משנים את התנהלותם מושא התובענה**
12 **עם תום התקופה שלפיה הוגדרה הקבוצה המיוצגת בתחילה"**.
13 עוד ציין בית המשפט בעניין זיפי הנ"ל, תוך שהוא מפנה לרע"א 6142/14 **חברת בזק**
14 **בינלאומי בע"מ נ' Myrna Mandap (9.12.14)**, כי הרחבת הקבוצה באמצעות הפעלת
15 הסמכות לפי סעיף 10(ב) הנ"ל נועדה **"לחסוך בהתדיינויות נוספות זהות, בעובדה**
16 **ובמשפט, לתובענה שאושרה, וכן לשיפור הנגישות לבית המשפט של אותם אנשים**
17 **המחזיקים בעילת תביעה דומה לזו שנדונה בתובענה הייצוגית שאושרה"**.
18 ר' גם ת"צ 40305-10-16 (מחוזי מרכז) **אהרון נ' כלל חברה לביטוח בע"מ (11.2.21)**.
19
- 20 לאחר בחינת האמור לעיל, והגם שהתובעת **"קימצה"** בנימוקים להצדקת בקשתה לתקן
21 את הגדרת הקבוצה, אני סבור כי יש לבקשה בסיס, בהסתמך על סעיף 10(ב) לחוק תובענות
22 ייצוגיות.
23 הבנק לא טען בשום שלב כי שינה את התנהלותו מושא התובענה בעקבות הגשת בקשת
24 האישור, וגם לא בעקבות החלטה שניתנה בסוגיה דומה סמוך לפני הגשת בקשת האישור
25 [ת"צ (מחוזי מרכז) 8766-09-16 **ויסולי נ' בנק דיסקונט לישראל בע"מ (21.4.19)**]. יותר
26 מכך, המצהיר מטעם הבנק נשאל, האם כשהבנק קיבל את בקשת האישור, פנה לרגולטור
27 ושאל אותו האם הבנק נוהג נכון או שהתובענה נכונה, והשיב כי לא עשה כן, וכי הסיבה
28 לכך היא ש**"בבחינה הפנימית שלנו עם היועצים המשפטיים מבינים שהתעריף שבנק**
29 **לאומי גובה ובאופן שבו התעריף בנוי – הם תקינים"** (עמ' 23 לפרוטוקול מיום 21.6.20).
30 כלומר, הבנק סבר, לפחות עד מתן החלטת האישור, כי הוא פועל כשורה.
31 לפיכך, מתקיים בענייננו אחד התנאים המרכזיים, אם לא התנאי העיקרי, הנדרש על מנת
32 להאריך את התקופה הקבועה בהגדרת הקבוצה.
33

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 19-05-31563 ויסולי נ' בנק לאומי לישראל בעמ

תיק חיצוני:

20. באשר לטענות הבנק בדבר השיהוי בהגשת הבקשה לתיקון הגדרת הקבוצה והכללתה, אגב אורחא, בבקשה להוספת תובע ייצוגי, אלה מקובלות עלי. ראשית, ברור כי ניתן היה לעתור בבקשת האישור להגדרת קבוצה שתתייחס לתקופה המקסימלית המותרת לפי סעיף 10(א) לחוק תובענות ייצוגיות. שנית, שעה שהחלטת האישור ניתנה בחודש ספטמבר 2022, ברי כי בקשה לתיקון הגדרת הקבוצה המוגשת בחודש יולי 2023 מוגשת בשיהוי. עדיין, אין בכך כדי להביא לדחיית הבקשה, הן לאור שיקולי טובת הקבוצה ומניעת התדיינות כפולה, והן מאחר שלא מצאתי כי נגרם נזק לבנק, שהרי בשל הצורך במציאת תובע נוסף לגבי עילת ההטעיה, נקבע כי בשלב זה לא תפורסם עדיין ההודעה לציבור בדבר אישור התביעה כייצוגית, וכן לא יוגשו עדיין כתבי טענות. מכאן, שהרחבת הקבוצה באמצעות תיקון הגדרתה אינה מחייבת תיקון כתבי טענות (שטרם הוגשו), ואף לא פרסום נוסף (שהרי הפרסום טרם נעשה).
- באשר לטענה בדבר הכללת הבקשה לתיקון הגדרת הקבוצה אגב אורחא במסגרת הבקשה האחרת, איני רואה פגם בכך שבקשה אחת כוללת שתי בקשות, ושהתבקשו שני סעדים נפרדים ושונים במסגרת בקשה אחת. עם זאת, כבר ציינתי כי הבקשה לתיקון הגדרת הקבוצה הייתה דלה בטיעונים. כמו כן, שומה היה על התובעת לציינה בפתח הבקשה, וליתן לה כותרת נפרדת בהמשך הבקשה, על מנת לאבחנה מהבקשה האחרת בעניין הוספת תובע ייצוגי. אף כי יש באופן פעולתה של התובעת בעניין זה משום טעם ברור לפגם, איני סבור כי יש בכך כדי להביא לדחיית הבקשה, הן מאחר שהתנהלות התובעת במקרה זה אינה מצדיקה סעד דרסטי כאמור, והן מהטעמים שצוינו בפסקה הקודמת לעיל.
21. בנסיבות המתוארות לעיל, ומהטעמים הנזכרים בפסיקה שאוזכרה לעיל, ובעיקר טובת הקבוצה והרצון לחסוך בהתדיינויות זהות לגבי תקופות נוספות, יש להיעתר לבקשה ולתקן את הגדרת הקבוצה. התיקון לא יהיה כפי שהתבקש על ידי התובעת אלא "החל משבע השנים עובר למועד הגשת בקשת האישור ועד מועד מתן ההחלטה בבקשת האישור (30.9.22)". זאת, שכן אין בפנינו ראיות לגבי המשך התנהלות הבנק לאחר מתן החלטת האישור, ועשיית שימוש נוסף בסעיף 10(ב) לחוק תובענות ייצוגיות תוכל להיעשות גם בשלב מאוחר יותר של בירור התביעה הייצוגית לגופה. הנוסח המתוקן המלא של הגדרת הקבוצה יהיה אפוא:
- "כל לקוחות בנק לאומי עליהם חל התעריפון ללקוחות יחידים ולעסקים קטנים אשר חויבו החל משבע השנים עובר למועד הגשת בקשת האישור ועד מועד מתן ההחלטה בבקשת האישור (30.9.22) ביותר מעמלת מינימום אחת עבור כתב ערבות בנקאית".

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 31563-05-19 ויסולי נ' בנק לאומי לישראל בעמ

תיק חיצוני:

1

2

סיכום והוראות אופרטיביות

3

4

22. א. הבקשה לצירוף תובע ייצוגי נוסף נדחית, ונוכח כך, עילת ההטעיה לא תהווה חלק מהתביעה הייצוגית.

5

6

ב. הבקשה לתיקון הגדרת הקבוצה מתקבלת באופן חלקי (בנוסח שונה מזה שהתבקש על ידי התובעת), וההגדרה החדשה תהיה כפי שצוין בסעיף 21 לעיל.

7

8

9

23. נוכח ההכרעה בסוגיית עילת ההטעיה וצירוף תובע נוסף, על הצדדים לפעול כעת באופן הבא:

10

11

א. בהתאם להוראות סעיף 6 לתקנות תובענות ייצוגיות, תש"ע-2010, תגיש התובעת כתב תביעה מתוקן תוך 15 יום (ימי פגרה אינם נמנים במניין הימים), והבנק יגיש כתב הגנה תוך 45 ימים מיום שיומצא לו כתב התביעה המתוקן.

12

13

14

ב. עד ליום 27.9.23 יגיש הבנק לבית המשפט נוסח מוסכם עם התובעת של הודעה לפרסום בדבר אישור התובענה כיייצוגית. ככל שלא תהיה הסכמה יוגש הנוסח המקובל על הבנק ביחד עם הסתייגות מנומקת של התובעת.

15

16

17

18

24. תז"פ ליום 28.9.23.

19

20

ניתנה היום, ג' תשרי תשפ"ד, 18 ספטמבר 2023, בהעדר הצדדים.

21

יחזקאל קינר, שופט

22

23